

KÚRIA

Bfv.I.512/2017/8. szám

A Kúria Budapesten, a 2017. év szeptember hó 26. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A csalás büntette és más bűncselekmények miatt folyamatban volt büntetőügyben a **II. rendű** terhelt által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálv a Budapesti XVIII. és XIX. Kerületi Bíróság 4.B.XVIII.1193/2011/211. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben sem az indítványozó, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Budapesti XVIII. és XIX. Kerületi Bíróság a 2016. május 13. napján kihirdetett és aznap jogerős 4.B.XVIII.1193/2011/211. számú ítéletével a II. rendű terheltet bűnösnek mondta ki összesen 5 rendbeli csalás büntettének kísérletében [Btk. 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés bc) pont, (5) bekezdés b) pont], 1 rendbeli csalás büntettében [Btk. 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés bc) pont, (5) bekezdés b) pont], 3 rendbeli csalás büntettében [Btk. 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés bc) pont, (4) bekezdés b) pontja], 9 rendbeli csalás büntettének kísérletében [Btk. 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés bc) pont, (4) bekezdés b) pontja] és 7 rendbeli közokirat-hamisítás büntettében [Btk. 342. § (1) bekezdés c) pont], mely bűncselekményeket társtettesként követte el, ezért öt három év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és három év közügyektől eltiltásra, továbbá 30 napi tétel, napi tételenként 1.000 forint pénzbüntetésre ítélte azzal, hogy a terhelt a szabadságvesztés büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra, és a pénzbüntetést - meg nem fizetése esetén - fogházbüntetésre kell átváltoztatni. Az előterjesztett polgári jogi igényeket egyéb törvényes útra utasította, rendelkezett a bűnjelekről és a bűnügyi költségről.

A jogerős határozat ellen a II. rendű terhelt terjesztett elő, részben a cselekmények törvénysértő minősítésére, részben pedig az indokolási kötelezettség megsértésére hivatkozva, felülvizsgálati indítványt.

Indokai szerint a jogerős ítéletben megállapított elkövetési értékek eltúlzottak, azokat az ítélet helytelenül tartalmazza, amely arra vezethető vissza, hogy a bíróság elmulasztotta szakértő kirendelését.

Emellett kifogásolta, hogy az ítéletben nem említi a bíróság a súlyosító és enyhítő körülményeket, továbbá azt sem lehet nyomon követni, hogy mely tényállási pontokban és hogyan érintett. Nem tartalmazza továbbá, hogy a bíróság milyen bizonyítási eszközöket és hogyan értékelt.

Ezért indítványozta, hogy a Kúria a Budapesti XVIII. és XIX. Kerületi Bíróság ítéletét helyezze hatályon kívül és a kerületi bíróságot utasítsa új eljárásra.

A Legfőbb Ügyészség a felülvizsgálati indítványt részben a törvényben kizártnak, részben megalapozatlannak tartotta.

Kifejtette, hogy a gépjárművek értéke a jogerősen megállapított tényállás felülvizsgálati eljárásban meg nem engedett támadása, mint ahogyan a bíróság büntetéskiszabással összefüggő mérlegelési tevékenységének támadása is.

Az indokolási kötelezettség megsértésével kapcsolatban pedig arra mutatott rá, hogy a 211. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv szerint az ítélet kihirdetését követően azt minden fellebbezésre jogosult tudomásul vette, így az ítélet megszerkesztése megfelel a Be. 259. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezésnek.

Végül álláspontja szerint alaptalan a tényállás körében az indokolási kötelezettségre való hivatkozás, mivel valamennyi tényállási pont alapján megállapítható a II. rendű terhelt felbujtói vagy bűnsegédi magatartása.

Ezért a megtámadott határozat hatályában fenntartására tett indítványt (BF.577/2017/1.).

A felülvizsgálati indítvány elbírálására a Kúria a Be. 424. § (1) bekezdése alapján tanácsulást tűzött ki, melyen a megtámadott határozatot a felülvizsgálati indítvánnyal érintett terhelt tekintetében a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok alapján bírálta felül; emellett vizsgálta a Be. 423. § (5) bekezdésében meghatározott esetleges további eljárási

szabálysértéseket is, illet azonban nem észlelt.

A Be. 423. § (4) bekezdése szerint a Kúria a megtámadott határozatokat - az (5) bekezdés szerinti kivétellel - csak a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott részében és csak a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok alapján bírálja felül.

A Kúria - e szabály betartása mellett - a következetes gyakorlatának megfelelően a felülvizsgálati indítványt minden esetben tartalma alapján bírálja el, és nem csupán arra figyelemmel, hogy az indítványozó abban melyik, a felülvizsgálatot megalapozó eljárási rendelkezést hívta fel. Így jár el a Kúria abban az esetben is, ha a felülvizsgálati indítvány előterjesztője nem vagy tévesen jelöli meg az eljárási törvény azon rendelkezéseit, amelyek alapján a megtámadott határozatok felülvizsgálatát kezdeményezi.

Az indítványban foglaltak alapján a felülvizsgálat részben törvényben kizárt, egyébként alaptalan.

A felülvizsgálat olyan rendkívüli jogorvoslat, amelyre kizárólag a Be. 416. §-ának (1) bekezdésében tételesen meghatározott okok alapján van lehetőség, ezen belül az a) és b) pont alapján büntető anyagi jogi szabálysértés, a c) pont alapján pedig - a Be. 373. § (1) bekezdésének I. b) vagy c) pontjában, illetve a II-IV. pontjában felsorolt - eljárási szabálysértések esetén. A felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.

A Be. 423. § (1) bekezdése alapján felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, ami a felülvizsgálati indítvánnyal nem támadható.

Ez azt jelenti, hogy felülvizsgálat során a jogerős határozatban megállapított tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése nem vizsgálható, az eljárt bíróságok által levont jogi következtetések - így a bűnösség megállapításának, és a cselekmények jogi minősítésének - helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével bírálható el (BH 2004.102.).

Ebből következően a felülvizsgálat során a tényállás helyessége, az ítélet megalapozottsága, a bizonyítékok értékelése nem bírálható felül. Így nem vizsgálható, hogy az eljárt bíróságok a bizonyítási eljárás során milyen esetleges hibát vétettek, nem lehet a megállapított tényállástól eltérő vagy abban nem szereplő körülményre sem hivatkozni, így arra sincs mód, hogy a Kúria előtt a szakértői bizonyítás elmaradására lehessen hivatkozni.

Azzal tehát, hogy a II. rendű terhelt a cselekmények - szerinte -

törvénysértő minősítésére hivatkozik, valójában a bizonyítékok mikénti értékelését, ezen keresztül pedig a tényállás megalapozottságát támadta, amikor arra hivatkozott, hogy a valós érték minden esetben eltúlzott volt.

Ily módon az eljáró bíróság bizonyíték-értékelő tevékenységét és a bűnösségre levont következtetéseinek helyességét kétségbe vonó érvek nem vezethettek eredményre, a felülvizsgálati indítvány ebben a részében törvényben kizárt.

Ugyancsak kizárt annak sérelmezése, miszerint a bíróság az ítéletében nem adott számot a büntetéskiszabási tényezőkről. A Be. 416. § (1) bekezdés a) pontja szerint a terhelt bűnösségének törvénysértő megállapítása, b) pontja szerint pedig akkor van helye felülvizsgálatnak, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése, a büntetőjog más szabályának megsértése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki vagy törvénysértő intézkedést alkalmaztak. A büntetéskiszabás önmagában a felülvizsgálat tárgyát nem képezheti, így az sem, hogy a bíróságok a büntetés kiszabása során az enyhítő és a súlyosító körülményeket miként vették figyelembe (BH 2005.337.).

Ami az indokolási kötelezettség esetleges megsértését illeti: Amint arra a Legfőbb Ügyészség is kitért, törvényesen járt el a kerületi bíróság, amikor a kihirdetés napján jogerőre emelkedett ítélet szerkesztésekor élt a törvény által biztosított könnyítési lehetőséggel, miszerint ha a kihirdetés útján közölt ügydöntő határozat ellen sem az ügyész, sem a vádlott, sem a védő nem jelentett be fellebbezést, a határozat indokolása csupán a tényállásból és az alkalmazott jogszabályok megjelöléséből is állhat.

Az első fokon jogerőre emelkedett ítélet a kellő részletességgel mutatja be (a 6. oldal végétől) a két terhelt által létrehozott és működtetett kft., és kettejük tevékenységét, ezt követően pedig világosan tartalmazza - 18 pontba szedve - az egyes cselekményeket.

Ennek megfelelően tartalmazza, hogy a terheltek működő cég látszatát igyekeztek kelteni. Az autókat minden esetben a II. rendű terhelt választotta ki. A II. rendű vádlott többször álnéven mutatkozott be a telefonon felhívott sértetteknek. A II. rendű terhelt valós szándéka kezdettől fogva az volt, hogy a törvényes működés látszatát keltő autókereskedésbe bizományosi értékesítésre beadott gépjárműveket megszerezze. A II. rendű terhelt aktívan közreműködött abban is, hogy az egyes autókat jóhiszemű vevőknek tovább értékesítsék.

A tényállás bevezető része tehát kellő részletességgel tartalmazza a II. rendű terhelt cselekvőségére vonatkozó tényeket, amelyek

valamennyi tényállási pont kapcsán megalapozták a bűnösségét, függetlenül attól, hogy az általa felsorolt pontokban nem lett néven nevezve. Az irányadó ítéleti tényállás azonban nem hagy kétséget afelől, hogy valamennyi gépkocsival kapcsolatos cselekménynek részese volt.

Minthogy a Be. 259. § (1) bekezdése folytán az első fokon jogerőre emelkedett ítéletben ennél részletesebb indokolás nem szükséges, a II. rendű terhelt felülvizsgálati indítványának ez a része alaptalan.

Azt pedig, hogy az egyes cselekmények minősítése, illetve az elkövetői alakzat meghatározása törvényes-e, a Kúria erre irányuló indítvány hiányában nem vizsgálta. Az esetleges téves minősítés érdemi felülvizsgálatát e mellett kizárta még a törvényes keretek között meghatározott joghátrány is.

Ezért a Kúria a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, és a Be. 426. §-a alapján a megtámadott ítéletet hatályában fenntartotta.

A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 3. §-ának (4) bekezdése, felülvizsgálatát pedig a Be. 416. § (4) bekezdésének b) pontja kizárja. Az esetleges újabb indítvánnyal kapcsolatos figyelmeztetés a Be. 418. §-ának (3) bekezdésén alapul azzal, hogy a Kúria - a Be. 421. §-ának (3) bekezdése szerinti feltételek fennállása esetén - az elutasító határozat hozatalát is mellőzheti.

Budapest, 2017. szeptember 26.

Dr. Csák Zsolt s.k. a tanács elnöke, Dr. Soós László s.k. előadó bíró, dr. Vaskuti András s.k. bíró

A kiadmány hitelével:
TóthLné
bírószági tisztviselő